

Perspectief
ChristenUnie-jongeren

Perspectief

jaargang 12 | nummer 2 | juni 2012

Interview

**BORIS
VAN DER HAM**

Godsdienstvrijheid is
je individuele recht

De verankering van
godsdienstvrijheid
binnen **Perspectief**

Opgeleid worden in
de christelijk-sociale
politiek:

**Maak kennis met het
opleidingsaanbod
van de ChristenUnie**

VOORWOORD

Dat het een warme zomer zou gaan worden, zat er al een tijd aan te komen. Geert Wilders zette het Catshuisberaad op scherp en liet vervolgens het gedoogkabinet vallen. Het gevolg is dat Nederland opnieuw naar de stembus gaat. Verkiezingsprogramma's worden geschreven en de kieslijsten worden opgesteld. Van verschillende mensen wordt afscheid genomen, nieuwelingen worden van harte verwelkomd.

Ook binnen PerspectieF zijn verschillende verschuivingen. "Oude" bestuursleden vertrekken, nieuwe bestuursleden nemen hun plek in. De organisatie is continue in beweging en kijkt altijd vooruit, maar wat wil je met PerspectieF als naam?

In dit nummer staat de PerspeX stil bij godsdienstvrijheid, één van de vier speerpunten van onze jongerenorganisatie. Dat gaat van de individuele vrijheid tot godsdienstvrijheid in de rest van de wereld. Godsdienstvrijheid betekent opkomen voor andere godsdiensten, hoe je er ook tegen aan kijkt.

Ook binnen de redactie van de Perspex zijn verschuivingen. Na anderhalf jaar stop ik als hoofdredacteur van dit blad. Met veel plezier heb ik aan de nummers van Perspex gewerkt. Tot en met dit nummer. Dit is dan ook mijn laatste hoofdredactioneel.

Frits Tromp
Hoofdredacteur

INHOUD

Opgeleid worden in de christelijk-sociale politiek:

Maak kennis met het opleidingsaanbod van de ChristenUnie

12

De Rechten van Papoea's

Interview **BORIS VAN DER HAM:**

Godsdienstvrijheid is je individuele recht

16

EN VERDER

- 3** PerspectieF in de media
- 4** Actualiteiten
- 6** De verankering van godsdienstvrijheid binnen PerspectieF
- 8** INTERVIEW Lodewijk Taks
Financiën in goede handen met katholieke Tax
- 10** Twee jaar voorzitterschap in retro(Per)spectieF
- 11** COLUMN Robert Heij
Tegenwind
- 14** Vervolgd en verdrukt:
(Het gebrek aan) Gods-
dienstvrijheid in de wereld
- 19** Ach, je bent zelf een achter flaptekst!
- 20** Nieuw lid:
Benno Elderkamp

Taart voor Twente-Perspectief
Opening lokale afdeling groot succes

NL
GERARD BEVERDAM nd.nl/politiek BEELD NOVUM / DIRK HOI

'Stop met pleisters plakken'

... De jongerenorganisaties van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie hebben in een 'Kunduz-coalitie' allerlei hervormingen afgesproken.

... 'Ik ben bang dat de PVV een blok aan het been wordt', zegt CDA-voorzitter Arrie Vis.

► DEN HAAG
Trots zitten de voorzitters van vier politieke jongerenorganisaties om tafel in Den Haag, vlak nadat ze hun eigen Catsiusakkoord hebben gepresenteerd. Maar pijnlijk is het 60k, zegt voorzitter Robert Heij van Perspectief, de organisatie van ChristenUnie-jongeren. 'Mensen gaan nu wel de pijn van de crisis voelen; dat geldt ook voor ons akkoord.' Zo'n pijnpunt is bijvoorbeeld het samenvoegen van alle kindregelingen, zowel kinderbijslag als bijdragen voor opvang, tot één kindertoeslag. Voortaan alleen voor gezinnen die niet meer verdienen dan 60.000 euro, vinden de vier politieke jongerenorganisaties, en ook wordt het bedrag per volgend kind lager.

'Het is in onze plannen nog altijd zo dat gezinnen met een inkomen tot bijna twee keer modaal deze toeslag krijgen', zegt Heij. 'Bovendien kunnen ouders zelf kiezen of ze de kindertoeslag gebruiken voor kinderopvang of als aanvulling op het gezinsinkomen. Maar we moesten er met vijf partijen uitkomen; het is een compromis dat een aantal mensen hard zal treffen.'

De GroenLinks-jongeren, verenigd in Dwaars, hielden het te euforisch voor gezien omdat ze de plannen toch niet sociaal genoeg vonden. Anders was de 'Kunduz-coalitie', zoals CDA-voorzitter Arrie Vis het noemt, compleet geweest. Die coalitie, van VVD, CDA, D66, GroenLinks en ChristenUnie, kan in de Tweede Kamer bogen op een meerderheid, maar is nooit serieus onderzocht. Meet dat nu wel gaan gebeuren? 'De PVV heeft geen jongerenorganisatie', benadrukt Arrie Vis, 'en dat maakt het lastig om voor deze plannen met hen samen

te werken. Maar bij het sturen van de missie naar Kunduz, hebben deze vijf partijen laten zien dat ze kunnen samenwerken. De PvdA- en SP-jongeren wilden niet zo veel bezuinigen, dus kwamen we ook nu weer op deze vijf partijen uit. Wij als jongeren laten nu zien dat we kunnen samenwerken, inclusief grote hervormingen.'

Een betere combinatie dan met de PVV?
Arrie Vis: 'Wat ik veel zie bij de PVV, is dat men wel wil bezuinigen, maar niet wil hervormen. Als VVD en CDA er niet

uit zouden komen met de PVV, moet er een hervormingsakkoord met andere partijen worden gesloten. Of laat ik het scherper stellen: als VVD en CDA met D66, GroenLinks en ChristenUnie een akkoord kunnen sluiten met meer hervormingen dan met de PVV, heeft dat mijn voorkeur. We moeten niet doorgaan met pleisters plakken.'

Zou het niet gaan lukken met de PVV?
Arrie Vis: 'Dat zal moeten blijken. Maar ik ben wel bang dat die partij een blok aan het been wordt, als ik zie hoeveel

hervormingen zij tot nu toe taboe hebben verklaard.'

mooiste punt
Het mooiste punt dat Robert Heij als voorman van de ChristenUnie-jongeren heeft binnengehaald, vindt hij de handhaving van het budget voor ontwikkelingsamenwerking op 0,7 procent van het Bruto Nationaal Product. 'Dat kostte veel moeite, want vooral de VVD-jongeren wilden daarop korten. Toch heb ik ze kunnen overtuigen dat het in deze tijd, waarin het budget toch al naar beneden gaat, we het niet kunnen maken om nog eens extra te bezuinigen op de armen in de wereld.' Wel hebben de vier politieke jongerenorganisaties afgesproken dat de besteding van het geld kritisch tegen het licht wordt gehouden. Voor ontwikkelingsamenwerking wordt wat hen betreft voortaan met slechts tien 'partnerlanden' samengewerkt; verder is het noodhulpbudget van het ministerie van Defensie - 300 miljoen euro - verschoven naar Ontwikkelingsamenwerking. Heij vindt het ook mooi dat de jongeren het eens werden over duurzaamheid, bijvoorbeeld door verpakte subsidies voor groenverzuivers af te schaffen en meer acties te heffen op vliegtuigerosie. CDA-voorzitter Arrie Vis noemt de handhaving van de basisbeurs als een mooi punt waarover de jongeren het eens werden. 'Jongeren beginnen in deze tijd al met een achterstand; het is bijvoorbeeld aangenemelijk dat als ze een huis kopen, dat niet zo snel in waarde zal stijgen als in het verleden wel het geval was. Wij willen ze niet nog eens met een extra studietoeloes opzadelen.' Verder noemt Vis de invoering van eigen bijdragen in de zorg een 'must'. 'Het beeld van de zorg is nu dat het als het ware gratis is, als je je premie maar betaalt.' Behalve voor chronisch zieken vindt hij het terecht dat de jongerenorganisaties bijvoorbeeld vijf euro willen heffen bij een bezoek aan de huisarts. 'Mensen moeten zich veel meer bewust worden van de kosten van de gezondheidszorg.'

AKKOORD JONGERENPARTIJEN

Enkele punten uit het akkoord van de jongerenpartijen:

- De ADW-leeftijd gaat vanaf 2013 jaarlijks met een halfjaar omhoog tot 69 jaar.
- Het ontslagrecht wordt aangepakt. Er komt één ontslagregeling en die geldt voor iedereen. Werknemers met een tijdelijk contract en zzp'ers krijgen meer rechten.
- De baserverzekering wordt versoberd.
- De hypotheekrenteaftrek wordt aangepakt, in tien jaar tijd wordt deze versoberd naar de laagste belastingschaal, circa 33 procent.
- Dat geldt ook voor verschillende kindertoelagen.
- Aan het budget van ontwikkelingsamenwerking wordt niet getoerd.

ND introduceert
Maarten van Ooijen
kandidaat-voorzitter Perspectief

Robert Heij te gast bij BNR

De jongeren komen er wél uit

De jongerenorganisaties van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie hebben gisteren bij het Catsius een eigen bezuinigings- en hervormingsakkoord gepresenteerd. Er moet volgens hen snel iets gebeuren om de Nederlandse economie weer op gang te krijgen en gezond te maken. Metro vroeg de voorzitters van de partijen te reageren op drie opvallende punten uit hun akkoord.

NIET BEZUINIGEN OP ARMEN	AFSPRAAK IS GEWOON AFSPRAAK	MEER BESEF VOOR KOSTEN ZORG	ZELF GOEDE VOORBEELD GEVEN
 <p>NIKIE VAN THIEL KIND BIJZONDER</p> <p>1. Toch veel bezuinigen In het akkoord staat dat Nederland in 2013 14,6 miljard euro moet besparen. Dit wil men bereiken door bijvoorbeeld versobering van pensioenen en algemene inkomensbijstand. Daar staat weliswaar ook structureel bezuinigen, voor jaarlijks 27 miljard euro moet opleveren.</p> <p>2. Niet snijden in ontslagregelingen De jongeren willen niet snijden in het budget voor ontslagregelingen. Het moet gewoon versoberd worden om er voor te zorgen dat het geld goed terecht komt.</p> <p>3. Het basisspakket wordt versoberd Basisbeurten moeten voor iedereen beschikbaar zijn. Het bedrag van de kindertoeslag moet 40 euro worden en er wordt een eigen bijdrage voor basisspakketten en medische kosten. Hierdoor moeten mensen zich meer bewust worden van de kosten van zorg.</p>	 <p>BRAM DIRIX KIND</p> <p>1. Toch veel bezuinigen 'We hebben internationaal afspraken gemaakt dat ons begrotingstekort niet boven de 3 procent uit mag komen en afspraak is afspraak. Daarnaast moet onze bestuurskosten in 2010 nog sneller dalen zijn.'</p> <p>2. Niet snijden in ontslagregelingen 'Toe ook een afspraak die we hebben gemaakt, is dat we niet gaan snijden in de ontslagregelingen. Het is belangrijk dat de ontslagregelingen niet worden versoberd, dat zijn hervormingen voor nodig.'</p> <p>3. Het basisspakket wordt versoberd 'We willen dat de zorg in 2010 nog sneller betaalbaar is. Een miljoen zorg, voor de huisarts, moet natuurlijk wel makkelijk betaald kunnen worden.'</p>	 <p>ROBERT HEIJ PERSPECTIEF</p> <p>1. Toch veel bezuinigen 'Voor ons is het belangrijk dat worden de mensen in de wereld blijven komen. Het budget wordt daarmee voortaan wel versoberd en in dit akkoord heeft ook omgang gegaan omdat het niet gaat om de Nederlandse economie.'</p> <p>2. Niet snijden in ontslagregelingen 'Voor ons is het belangrijk dat worden de mensen in de wereld blijven komen. Het budget wordt daarmee voortaan wel versoberd en in dit akkoord heeft ook omgang gegaan omdat het niet gaat om de Nederlandse economie.'</p> <p>3. Het basisspakket wordt versoberd 'We willen dat de zorg in 2010 nog sneller betaalbaar is. Een miljoen zorg, voor de huisarts, moet natuurlijk wel makkelijk betaald kunnen worden.'</p>	 <p>ARIE VIS CDA</p> <p>1. Toch veel bezuinigen 'Het is belangrijk dat je geen geld uit moet geven dat je niet hebt. 3 procent is voor mij dan ook al te veel. Het is belangrijk dat we een goede balans vinden in de Tweede Kamer bogen op een meerderheid, maar is nooit serieus onderzocht. Meet dat nu wel gaan gebeuren? 'De PVV heeft geen jongerenorganisatie', benadrukt Arrie Vis, 'en dat maakt het lastig om voor deze plannen met hen samen</p> <p>2. Niet snijden in ontslagregelingen 'Basisbeurten moeten voor iedereen beschikbaar zijn. Het bedrag van de kindertoeslag moet 40 euro worden en er wordt een eigen bijdrage voor basisspakketten en medische kosten. Hierdoor moeten mensen zich meer bewust worden van de kosten van zorg.'</p> <p>3. Het basisspakket wordt versoberd 'Basisbeurten moeten voor iedereen beschikbaar zijn. Het bedrag van de kindertoeslag moet 40 euro worden en er wordt een eigen bijdrage voor basisspakketten en medische kosten. Hierdoor moeten mensen zich meer bewust worden van de kosten van zorg.'</p>

De afgelopen maanden zijn voorbij gevlogen, maar we hebben niet stil gezeten! Vlak na de laatste Perspectief ging Perspectief samen met andere PJO's om de tafel voor een Catshuisakkoord, maar er gebeurde meer: een wisseling van het landelijk bestuur, lancering van Twente-Perspectief en natuurlijk de voorbereidingen voor de verkiezingen van 12 september.

Na vijf weken onderhandelen in het Catshuis tussen de onderhandelingspartners VVD, CDA en Gedoogpartner PVV leek er geen einde aan te komen. En dus vormden vijf jongerenorganisaties een coalitie. Perspectief ging om de tafel met de jongerenafdelingen van VVD, CDA, D66 en GroenLinks om zo op 12 april hun eigen Catshuisakkoord te presenteren. Het akkoord bestond uit een pakket wat in 2013 15 miljard moest opleveren aan bezuinigingen en op de lange termijn jaarlijks zelfs meer dan 27 miljard door de voorgestelde hervormingen. Dit plan liet zien dat er een breed politiek draagvlak is voor ingrijpende hervormingen om de economie sterk en gezond te maken.

Al snel na de presentatie van het akkoord bleek dat de overleggen in het Catshuis mislukte en dreigde de politiek stil te komen liggen. Perspectief is dan ook erg dankbaar dat er op 26 april een akkoord werd bereikt over een bezuinigingspakket tussen ChristenUnie, VVD, CDA, D66 en GroenLinks; de Kunduz Coalitie.

Wisseling bestuur

Op de ALV van 2 juni heeft Robert Heij afscheid genomen van de organisatie. Robert mag terugkijken op een enerverende periode als voorzitter van Perspectief. Ook politiek bestuurslid Niels Rijke heeft afscheid genomen en zijn zeer bewogen en gedreven karakter zal zeker gemist worden. Niels hield zich bij Perspectief met name bezig met internationale politiek. Hoewel Maarten van Ooijen de functie van vicevoorzitter en politiekbestuurslid na twee jaar verliet, betekent dat geen einde bij Perspectief. Op de ALV werd Maarten benoemd tot voorzitter. Met het vertrek van Robert en Niels is er ruimte gecreëerd voor nieuwe talenten. Matthijs de Snoo en Reint Baas zijn benoemd tot bestuursleden politiek. Marlieke van den Engel en Janette van Kalkeren waren al enige tijd als interim-bestuursleden actief, maar zijn nu beide officieel benoemd. Tot september zal de huidige penningmeester Martin Otte nog zitting nemen, hierna zal Lodewijk Tax deze rol op zich nemen. Verder blijven Eva IJmker en Sander van 't Foort zitting nemen in het bestuur. Met de officiële benoemingen op de ALV is het bestuur nu weer voltallig.

Twente-Perspectief

Naast alle ontwikkelingen op het landelijk niveau vonden er plaatselijk ook vele nieuwe ontwikkelingen plaats. Een goed voorbeeld daarvan is Twente-Perspectief, waardoor het christelijke geluid nu ook in Twente duidelijk hoorbaar is. Twente-Perspectief wil zich verder gaan verdiepen in diverse thema's en wil door ludieke acties het Perspectief geluid laten horen in Twente en heel de provincie. Wil je je graag verdiepen in actuele thema's die spelen in Twente? Of kom je uit Twente en omgeving en vind je het leuk om acties te organiseren? Neem dan contact op met Dennian Paarhuis (voorzitter@twente.perspectief.nu) of neem een kijkje op www.twente.perspectief.nu.

WE NEED YOU!

De promotie gaan we dit jaar doen met een nieuwe gestylde stand op verschillende evenementen! Maar het belangrijkste onderdeel van promotie, dat ben jij natuurlijk! We willen een duidelijk christelijk geluid laten horen en jongeren bewust maken van de relevantie van politiek en de rol van Perspectief hierin. Help jij ons mee dit uit te stralen zodat we samen sterk de verkiezingstijd in kunnen gaan?

Hoe kan je je ons helpen?

- *Vertel je omgeving over Perspectief door gesprekken, Facebook, Twitter etc.*
- *Like ons op Facebook en volg ons op Twitter*
- *Promoot mee op een evenement, bijvoorbeeld tijdens het XXnoiz Flevo Festival (meld je aan via promotie@perspectief.nu)*

Momenteel zijn we bezig met het opstarten van een schoolteam wat vanaf september gastlessen zal verzorgen op middelbare scholen, jeugdverenigingen, studentenverenigingen etc. Is dit wat voor jouw school of vereniging? Of zie jij jezelf al een groep jongeren enthousiast maken voor politiek? Geef je dan snel op via promotie@perspectief.nu! Uiteraard kan je je ook aanmelden als je ideeën hebt voor promotie of mee wilt helpen als promotor, tekstschrijver, fotograaf, of vormgever.

12 september,
wij zijn er klaar voor!
Jij ook?

Voor de Verandering, ChristenUnie

De verankering van godsdienstvrijheid binnen **Perspectief**

Op 9 maart 2012 schreef Robert Heij, voorzitter Perspectief, ChristenUnie-jongeren, een open brief in het RD geadresseerd aan de voorzitter van de SGP-jongeren. In deze brief werd de verankering van de godsdienstvrijheid binnen die jongerenorganisatie en diens moederpartij ter discussie gesteld. Dit doet de vraag rijzen in hoeverre de godsdienstvrijheid binnen Perspectief en de ChristenUnie is verankerd.

Het ter discussie stellen van de godsdienstvrijheid vindt zowel aan linker- als rechterzijde van het politieke spectrum plaats. Verschillende issues omtrent dit thema zijn de voorgaande jaren de revue gepasseerd, maar zijn vandaag de dag nog net zo actueel. Onlangs is in februari een wetsvoorstel ingediend om het dragen van een boerka of nikaab te verbieden. Maar ook de bekende cases van de weigerambtenaren van de burgerlijke stand, passief kiesrecht binnen de SGP, discussies rondom het ritueel slachten en mannenbesnijdenis doen veel stof opwaaien. Perspectief is niet de enige die middels een open brief aandacht vraagt voor het gevaar van inperking van de vrijheid van godsdienst. Diverse auteurs menen dat beperking van dit grondrecht niet alleen **ondermijning van de rechten van religieuze minderheden ten gevolge heeft**, maar bovendien de bijl zet in het fundament van de open samenleving.¹

Hoewel Perspectief op de bres staat voor godsdienstvrijheid, is in het verleden haar moederpartij allesbehalve tolerant geweest naar anders gelovigen.² De ChristenUnie werd in 2000 opgericht na het samenvoegen van het Gereformeerd Politiek Verbond (GPV) en de Reformatorische Politieke Federatie (RPF). GPV-coryfee Verbrugh pleitte in 1949 voor een verbod op het actief en passief kiesrecht voor 'openlijk ongelovigen'. Daarnaast stond hij een verbod van 'politieke partijen die niet als

Volgens de ChristenUnie genieten ook andere religieuze minderheden vrijheden zoals de vrijheid van godsdienst.

Hoewel Perspectief op de bres staat voor godsdienstvrijheid is in het verleden haar moederpartij alles-behalve tolerant geweest.

doelstelling hadden de bevordering van Gods eer' voor.³ In 1998 pleitte het GPV in het verkiezingsprogramma dat de overheid God publiekelijk moest eren en dat hiervoor de grondwet moest worden gewijzigd.⁵ Deze staatsvorm, waarbij de overheid zich moet binden aan de ware christelijke religie⁴, is bekend onder de naam 'theocratie'. De RPF heeft het zelfs tot in de rechtszaal weten te brengen. Voormalig boegbeeld van de RPF, Leen van Dijke, mocht in 2001 terecht staan voor de Hoge Raad vanwege de uitspraak in de Nieuwe Revu. Daar stelde van Dijke de vraag: "Waarom zou een praktiserend homoseksueel beter zijn dan een dief?" Gelukkig is de Hoge Raad destijds niet tot een veroordeling gekomen en is Van Dijke vrijgesproken.⁷ Na de oprichting van de ChristenUnie waren in het kernprogramma uit 2000-2001 dergelijke theocratische trekken nog wel te vinden. G. Harinck en H. Scherff wijzen er op dat de ChristenUnie een christelijke overheid voorstond, die de grenzen van geestelijke vrijheid niet ruim nam en alleen het christendom een positie verschafte in het publieke domein.⁶

Tegenwoordig is de situatie veranderd en is er een toenemende tolerantie ten opzichte van andersgelovigen. In het programma voor de Tweede Kamerverkiezingen uit 2006 worden zonder terughoudendheid de rechten en vrijheden van islamieten erkend. Volgens de ChristenUnie genieten ook andere religieuze minderheden vrijheden zoals de vrijheid van godsdienst.⁸ In 2009 benadrukt G.J. Segers nog eens in zijn boek 'Voorwaarden voor vrede' dat de overheid zich dient te weerhouden om de islam te matigen en dat er ruimte geboden dient te worden voor levensbeschouwelijk initiatief.⁹

Ten slotte heeft Perspectief zich eind vorig jaar ingezet voor godsdienstvrijheid. In de vorige Perspex heeft Perspectief laten zien dat zij actie tegen het verbod op rit-

ueel slachten heeft gevoerd. Na enige introspectie kan tot slot gesteld worden dat de godsdienstvrijheid, na een wat moeizame start, is **verankerd binnen Perspectief** en de ChristenUnie. Het is daarom niet onterecht dat Perspectief andere christelijke jongerenorganisaties wijst op hun plicht om de godsdienstvrijheid voor een ieder als recht te doen laten gelden. Godsdienstvrijheid is immers niet alleen voorbehouden voor christenen, nietwaar?

¹ Karim Theissen, F.H. en H.M. ten Napel (2012), *Oprecht geloven in vrijheid. Bloemlezing van een grondrecht onder vuur*, Ars Aequi, p.182-187.

² Ongelovigen kunnen ook als gelovigen worden aangemerkt. Net zoals Augustinus ooit opmerkte, is atheïsme ook een geloof, atheïsten geloven namelijk dat er geen God is.

³ Hippe, J. en G. Voerman (red.) (2010), *Van de marge naar de macht, De ChristenUnie 2000-2010*, p. 25.

⁴ Kuiper, R. (2011), *Dienstbare politiek*, p. 106.

⁵ Hippe, J. en G. Voerman (red.) (2010), *Van de marge naar de macht, De ChristenUnie 2000-2010*, p.28.

⁶ Hippe, J. en G. Voerman (red.) (2010), *Van de marge naar de macht, De ChristenUnie 2000-2010*, p.149.

⁷ HR 09/01/2001 (Van Dijke).

⁸ Hippe, J. en G. Voerman (red.) (2010), *Van de marge naar de macht, De ChristenUnie 2000-2010*, p.149-150.

⁹ Segers, G.J. (2011), *Voorwaarden voor vrede*, p.133.

Sander van 't Foort

Financiën in goede handen met **katholieke Tax**

Onze nieuwe penningmeester heet Lodewijk Tax (20), heel toepasselijk studeert hij Economie en Bedrijfseconomie aan de VU; hij rookt niet, drinkt een biertje op z'n tijd en is het eerste katholieke bestuurslid van PerspectieF. Daarnaast werkt hij bij een jongerendentank van een multinational. Druk baasje dus, maar nog niet aan zijn taks.

Tax: "Ik wilde me aansluiten bij een politieke jongerenorganisatie en kwam vrijwel direct uit op PerspectieF. Na mijn aanmelding sloot ik me gelijk aan bij de werkgroep Economie & Financiën. Maarten van Ooijen, op dat moment vicevoorzitter PerspectieF, wilde meteen koffie met me drinken want de vacature voor Penningmeester stond nog open. Het ging allemaal wel een beetje snel, maar ik wist dat ik deze **fantastische kans** niet kon laten liggen."

"Ik begin pas na de zomer omdat ik eerst drie weken ga studeren in Oxford, dan ga ik twee weekjes met mijn familie naar Italië en daarna met mijn vriendin drie weken helpen in een weeshuis voor gehandicapten in Roemenië."

Tax over de kredietcrisis: "Heel veel grotere schulden aangaan lijkt me in dit geval niet een fantastisch idee. Tegelijkertijd is het kapot bezuinigen van de Europese economie ook weer niet de bedoeling. Hier dient dus een goede balans in te komen. Een voorbeeld: een

Het is een hele eer om het eerste katholieke bestuurslid te zijn

bedrijf moet bezuinigen en verkoopt daarom maar al haar machines, kan het beter direct haar deuren sluiten. Terwijl misschien wel beter op het directeurssalaris of de bedrijfsfeestjes bezuinigd kan worden. Zo zit het ook met Europa, dat moet **verstandig bezuinigen**; wat me geen onmogelijke opgave lijkt: vanuit Europa mag meer begrotingsdiscipline verlangd worden van de lidstaten. Maar om te beginnen dient hier natuurlijk een gedrags- en mentaliteitsverandering te komen."

William Poutsma

Opgeleid worden in de christelijk-sociale politiek:

Maak kennis met het opleidingsaanbod van de ChristenUnie

Opleidingen kun je volgen aan universiteiten, HBO's en MBO's. Maar ook het ChristenUnie Opleidingscentrum is een goede leerschool. Voor het jaar 2012-2013 is een nieuw opleidingsaanbod samengesteld met ook voor jongeren interessante cursussen.

Kom je nog maar net kijken bij PerspectieF, dan is het wellicht interessant om een kijkje te nemen bij de cursus **'Welkom bij de ChristenUnie'**. Heb je speciale interesse in bepaalde onderwerpen als 'Vrijheid van godsdienst' (speerpunt van PerspectieF), 'Duurzaamheid' (ook zo'n typisch PerspectieF-dingetje) of 'Samenleving', dan kun je daar ook cursussen in volgen. Om je debat kwaliteiten wat op te vijzelen geven oud-PerspectieF-voorzitters Rogier Havelaar en Ijmert Muilwijk training in **de kunst van het debatteren**.

Heb je serieuze ambitie in de politiek? Dan is de masterclass **'Christelijk-sociaal denken en doen'** een interessante optie. Voor multicultureel talent (en dat hebben wel!) is er de masterclass 'Christelijke politiek voor veelkleurig talent'. Daarnaast is er speciaal voor ons als jonge enthousiastelingen het fellowsprogramma **'Christelijk politiek denken'**, georganiseerd door het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie.

"Het fellows-programma is verfrissend omdat het behandelen van belangrijke denkers uit de christelijke politieke traditie tegenwicht biedt aan het seculiere denken"

Het Fellowsprogramma is misschien nog wel de meest interessante optie. Dit programma is **speciaal gericht op jongeren** en wordt afgesloten met de publicatie van een essay van jouw hand. Je wordt uitgedaagd om de ideeën van christelijke denkers als Augustinus, Calvijn en Kuyper te bestuderen. De cursus staat onder leiding van PerspectieF'er Trineke Palm. Trineke over het programma: "Dit programma is verfrissend omdat het behandelen van belangrijke denkers uit de christelijke politieke traditie tegenwicht biedt aan het seculiere denken."

Voor een volledig overzicht van het cursusaanbod en aanvullende informatie kun je het beste een kijkje nemen op de website: <https://opleiding.christenunie.nl/cursusaanbod>.

Jan-Hendrik van Sligtenhorst
(@Giovanni_vS)

Twee jaar **voorzitterschap** in **retro(Per)spectieF**

'Intolerantie Halsema en Pechtold PVV-achtig' kopte het Nederlands Dagblad op 15 april 2010. 'De godsdienstallergie van liberale politici als Pechtold en Halsema, doet sterk denken aan het gedachtegoed van de PVV'. Mijn lancering als kandidaat-voorzitter was een feit. Inmiddels - ruim twee jaar later - heb ik op de ALV in juni het stokje overgedragen aan Maarten van Ooijen en zit mijn werk als voorzitter er weer op. Het waren twee jaren vol mooie herinneringen!

De samenwerking met andere politieke jongerenorganisaties heb ik erg gewaardeerd, omdat je daardoor als jongeren kan laten zien dat het mogelijk is **om over je partijgrenzen heen te kijken**. Het jongeren Catshuisakkoord is daarvan hét voorbeeld. Wat in het Catshuis niet lukte, lukte ons jongerenorganisaties wel: na twee weken onderhandelen lag er een mooi pakket met ruim 15 miljard euro aan bezuinigingen én hervormingen. Daarnaast was deze actie ook een uitstekende gelegenheid om ons via de media te laten gelden. Het standpunt van PerspectieF mogen verkondingen in de media was altijd een mooie ervaring, net als de meer dan 50 columns die ik heb mogen schrijven voor onder andere het Friesch Dagblad, het Christelijk Weekblad en de PerspeX.

Het laatste jaar zijn we veel naar buiten getreden op de speerpunten: verslavingszorg, godsdienstvrijheid en fair trade. Een pleidooi voor behoud van rituele slacht, het opkomen voor mensenrechten in de wereldwijde elektronica-sector, op een bierfiets in Renesse jongeren bewuster maken van de gevolgen van hun drankgebruik en het bezoeken van uitgeprocedeerde asielzoekers op de dag voor Kerst. Allemaal thema's waarmee we tot op het diepste van **onze ziel** hebben kunnen laten zien waar PerspectieF voor staat.

Ook intern is er veel gebeurd: ik heb met veertien bestuursleden mogen samenwerken, waarvoor ik hen hartelijk wil bedanken! Daarnaast kan PerspectieF met een nieuwe huisstijl weer fris naar buiten treden en met de nieuwe bestuurs- en organisatiestructuur haar taken efficiënter aanpakken. Onze ervaringen mochten we zelfs delen met onze zusterpartij in Suriname, waar ik samen met bestuursgenoot Niels Rijke tien dagen ben geweest om trainingen te geven over de christelijke (jongeren)politiek.

De samenwerking met de ChristenUnie heb ik altijd erg gewaardeerd. PerspectieF is een onafhankelijke jongerenorganisatie, maar het is mooi te merken dat **onze bijdrages** binnen fractievergaderingen, het politiek beraad en het landelijk bestuur gewaardeerd worden en ingang kunnen vinden. Daarvan getuigt ook het feit dat ik namens PerspectieF zitting mocht nemen in de Evaluatiecommissie Tweede Kamerverkiezingen 2010 en de kernprogramma-commissie.

Dat er nog zoveel mooie ervaringen zijn die ik niet meer kan delen, is tekenend voor hoeveel mooie herinneringen ik heb opgebouwd. Jongeren laten zien **wat de meerwaarde is van een christelijke stem**, hen trainen en opleiden en vervolgens het maatschappelijke en politieke debat aangaan. Dat is PerspectieF, en daar heb ik van genoten!

Robert Heij

oud-voorzitter PerspectieF

Tegenwind

Wereldwijd worden honderden miljoenen mensen vervolgd omwille van de godsdienst die zij belijden. Onder hen tussen de 200 en 300 miljoen christenen. Meer dan 80% van deze vervolging vindt plaats in moslimlanden, de andere 20% in voornamelijk communistische landen als Noord-Korea en China.

Kijk eens naar je eigen leven en beeld je in dat jij één van die vervolgte christenen bent. Je wereld zou drastisch op z'n kop staan, niet? Allereerst ziet de zondag er al heel anders uit: je woont een geheime kerkdienst bij, met continu de angst dat de overheid binnen kan vallen. **Met je Bijbel in de hand naar de 'kerk' is al strafbaar**, dus die houd je diep in je rugzak verborgen. Zingen mag alleen heel zachtjes, omdat de burens je zo maar eens kunnen verraden. Niemand is te vertrouwen. Zelfs nieuwkomers in de groep bekijk je achterdochtig: zijn het echt christenen, of infiltranten van de overheid?

Een christelijke school zit er ook niet in, dus je opleiding volg je aan een staatsschool waar het geloof in de islam of de keizer centraal staat en de basis is van hoe de maatschappij bekeken wordt. Een kettinkje met kruisje? No way, dat valt teveel op! Om maar niet te spreken van het actief zijn binnen een christe-

lijke politieke (jongeren)organisatie. Die zijn namelijk bij wet verboden.

Godsdienstvervolging is voor ons vaak lastig te bevatten, omdat wij het niet kunnen plaatsen in ons eigen referentiekader. We hebben het immers nooit zelf meegemaakt. Als je verhalen hoort van vervolgte gelovigen die zijn gevlucht, krijg je pas een beeld van de tegenwind die zij hebben ervaren in het belijden van hun geloof.

Godsdienstvrijheid is daarom een belangrijk speerpunt van Perspectief. Enerzijds om te laten zien wat de noodzaak is om op te komen voor al die vervolgte christenen en andere gelovigen, anderzijds om in Nederland **vrijheid te bepleiten voor alle godsdienst- en**. Zowel voor christenen, moslims, joden, humanisten etc. Jouw (godsdienst)vrijheid is heel wat waard!

Robert Heij

oud-voorzitter Perspectief

De Rechten van Papoea's

Het lijkt soms zo gewoon, je wordt geboren op een plek en dat is je thuis, jouw eigen land. Dat dit niet zo simpel is, blijkt wanneer je kijkt naar het verhaal van de Papoea's. Deze bevolkingsgroep wordt al jarenlang onderdrukt. Hoewel zij hun eigen land mochten vormen zijn zij alles behalve vrij. De Indonesische regering onderdrukt en manipuleert. Ondertussen proberen de Papoea's aandacht te vragen voor hun rechtvaardige zaak. Wanneer komt er een einde aan deze onderdrukking?

Om de situatie op het huidige Papua te begrijpen is het goed enig zicht te hebben in de ontwikkelingen van de laatste 60 jaar. Na de proclamatie van de Indonesische onafhankelijkheid door Soekarno en Hatta op 17 augustus 1945 is er aanvankelijk weinig belangstelling voor in Nieuw-Guinea, hoewel Hatta zelfs aangeeft dat de Papoea's recht hebben een eigen natie te vormen. In de bepalingen van de Ronde Tafel Conferentie akkoorden van december 1949 wordt Nieuw-Guinea van soevereiniteitsoverdracht uitgesloten. Papoea-leiders en stamhoofden nemen in mei 1950 een resolutie aan waarin ze de Indonesische eis tot overdracht van Nieuw-Guinea aan Indonesië afwijzen en pleiten voor [een blijvende band met Nederland](#).

De houding van de Indonesische regering verandert echter snel. In 1951 beweert men dat de soevereiniteit over Nieuw-Guinea al is overgedragen en vanaf dat moment is er een wezenlijk conflict tussen Nederland en Indonesië. Dit wordt versterkt als Soekarno besluit de Verenigde Staten van Indonesië (RIS) om te vormen tot de eenheidsstaat Republiek Indonesië (RI). Het recht van zowel Molukkers als Papoea's om zelf te beslissen over de vraag over zelfstandigheid of een andere relatie tot de RI is sindsdien niet meer van de agenda. De Molukkers zagen het gevaar al in 1950 en proclameerden op 25 april 1950 de Republiek Maluka Selatan (RMS). Over hun geschiedenis zou ook veel te schrijven zijn.

*de dag waarop alle
Papoea's hielden*

Tot op vandaag treden de Indonesische autoriteiten nog zeer repressief en gewelddadig op tegen de Papoea's

Over Nieuw-Guinea wordt intussen veel vergaderd tot op het niveau van de Verenigde Naties (VN). Op 5 april 1961 wordt het eerste gekozen parlement van West-Papua geïnstalleerd. De nationale vlag, de "Morgenster" en een volkslied worden in gebruik genomen. In de tussentijd wordt Nederland steeds meer onder druk gezet door de Verenigde Staten (VS). Wanneer in 1961 Nieuw-Guinea wordt overgedragen aan een voorlopig bestuur van de VN wordt vastgelegd dat na 6 á 7 jaar de Papoea's zich in een referendum mogen uitspreken over de verdere status van het land: aansluiten bij Indonesië of zelfstandigheid. Voor de Papoea's is het één en ander vastgelegd in de 'Overeenkomst van New York' van 15 augustus 1962. Omdat dit in 2012 **50 jaar geleden** is, staan de Papoea's in Nederland daar op verschillende manieren bij stil.

Hoewel de Papoea's het recht kregen op een referendum, wordt tegelijkertijd het voorlopig VN-bestuur in mei 1963 aan Indonesië overgedragen waardoor de ellende voor de Papoea's pas echt begint. **Indonesië begint met manipulatie** en verhuizingen van Indonesiërs naar Papua om de ontwikkeling naar zijn hand te zetten. In 1969 vindt een referendum op de 'Indonesische manier' plaats. Een selectie van 1025 kiesmannen, die een volk van 800.000 mensen vertegenwoordigen, kiezen onder druk voor aansluiting bij Indonesië. Eén van de kiesmannen typeert later die dag als "de dag waarop alle Papoea's huilden".

Feitelijk is er sprake van een oorlogssituatie. Zonder officiële toestemming mag je het land niet meer in, zeker de media niet. Opstandelingen worden keihard aangepakt, gemarteld en vermoord. Op Biak vinden massamoorden plaats. Overal worden dorpen platgebombardeerd en tuinen verwoest waardoor mensen omkomen van de honger. Belangrijke Papoea-leiders vluchten naar het buitenland en vragen op verschillende manieren in Nederland en **internationaal aandacht voor hun rechtvaardige zaak**. In een Nederlands wetenschappelijk rapport wordt het gesjoemel van de Indonesische regering met internationale afspraken vastgelegd en in 2005 verschijnt een boek waarin wordt beschreven hoe de Papoea's slachtoffer zijn van het politieke spel op internationaal niveau.

Tot op vandaag treden de Indonesische autoriteiten nog zeer repressief en gewelddadig op tegen de Papoea's, die opkomen voor hun politieke, economische en maatschappelijke rechten. In het in 2007 verschenen boek "De getuigenissen - Papoea" zijn daar schrijvende voorbeelden van te vinden.

Dit mag zo niet langer door gaan.

De stichting Zelfbeschikking Molukkers en Papoea's (ZMP) wil zich blijven inzetten voor een eerlijke toekomstkeus voor beide volken.

Johan Oldenburger
Bestuurslid ZMP

Vervolgd en verdrukt

(Het gebrek aan)

Godsdienstvrijheid in de wereld

In Nederland mogen wij ons geloof beleven en naar de kerk gaan. Moslims mogen de moskee bezoeken, joden kunnen naar de synagoge, hindoes mogen hun geloof belijden in de mandir, etc. Voor ons is dit allemaal vanzelfsprekend, maar deze vanzelfsprekendheid geldt niet overal ter wereld.

Geloofsvervolging is, samen met honger en armoede, één van de grootste problemen in de wereld. Honderd miljoen mensen worden dagelijks geconfronteerd met vervolging en verdrukking omwille van hun

geloof. Deze verdrukking uit zich bijvoorbeeld in een verbod op het bezit van een bijbel, of ander heilig boek of geschrift, maar kan zelfs zo ver gaan dat de gelovige vermoord wordt omwille van zijn geloof. Open Doors publiceert ieder jaar de Ranglijst Christenvervolging met schrikbarende cijfers over de onderdrukking van christenen. Hieruit blijkt dat de vervolging van christenen groeiende is. Noord-Korea staat al jarenlang met stip op de eerste plaats. De andere landen in de top 5 van de ranglijst bevinden zich in de islamitische wereld.

" Met het oog op deze grove mensenrechten moeten we ook tot een menselijker asielbeleid komen "

Het stalinistische regime van de Kim-dynastie in Noord-Korea ziet christenen als staatsvijanden, net als moslims, boedhisten en andere gelovigen. Het bezit van een bijbel of ander heilige boek of geschrift, kan een enkeltje strafkamp betekenen, vergelijkbaar met de concentratiekampen uit de Tweede Wereldoorlog. In Afghanistan, Saoedi-Arabië, Somalië en Iran verdwijnen christenen in gevangnissen in afwachting van hun lot, soms de doodstraf. In Iran verblijft pastoor Youcef Naderkhani al enige jaren in de dodencel in afwachting van zijn executie op grond van afvalligheid. De ChristenUnie komt vaak op voor deze vervolgte christenen. Ook andere groepen worden in een land als Iran onderdrukt. Overspelige vrouwen worden gestenigd en recentelijk zijn vier homo's ter dood veroordeeld op grond van homoseksueel gedrag. Onze moederpartij moet zich ook voor deze groepen blijven inzetten.

" Samen met honger en armoede zijn geloofsvervolgingen de grootste problemen in de wereld van vandaag "

De ChristenUnie - zowel in de Tweede Kamer als in het Europees Parlement - zet zich momenteel in voor een campagne om in bepaalde landen de grondwet aan te laten passen. Met deze aanpassing zouden deze landen de doodstraf niet meer kunnen uitspreken op afvalligheid. Een ander goed voorbeeld van het gebruik van politieke druk is Afghanistan. De ChristenUnie stelde de situatie van de ter dood veroordeelde christenen aan de orde als voorwaarde voor het verlenen van steun aan de politiemissie in de provincie Kunduz.

Met het oog op deze grove schendingen van de mensenrechten moeten we ook tot een menselijker asielbeleid komen. Kamerlid Joel Voordewind zet zich regelmatig in voor kwetsbare groepen als verwesterde Afghaanse meisjes (zie de zaak-Sahar) en uitgeprocedeerde Iraniërs en Irakezen. Dit was hard nodig tijdens het ministerschap van minister Leers, die zwaar onder druk stond van anti-immigratiepolitici als Sietse Fritsma en Geert Wilders. De ChristenUnie verdient alle lof voor haar blijvende inzet voor vervolgd en mensen die terug gestuurd dreigen te worden naar hun thuisland waar vervolging op hen wacht. Ook als Perspectief moeten wij ons hiervoor blijven inzetten.

" Het bezit van een bijbel of andere heilige boek of geschrift, kan een enkeltje strafkamp betekenen, vergelijkbaar met de concentratiekampen uit de Tweede Wereldoorlog. "

Leestip:

Voordewind, J. (2012). 'Ik wil iets concreets doen'. *Hand-schrift, partijblad van de ChristenUnie*, pp. 27-29.

Jan-Hendrik van Slightenhorst
(@Giovanni_vS)

Godsdienst
vrijheid is
je individuele
recht

In gesprek met Boris van der Ham (D66)
over vrijheid en onderwijs

Wanneer het gaat over godsdienstvrijheid en vrijheid van onderwijs komt als vanzelf de naam van Boris van der Ham boven borrelen. Je kunt hem typeren als woordvoeder van de individuele vrijheid. In mei zat Boris van der Ham 10 jaar in de kamer. We bezochten hem om terug te blikken op deze periode en om vooruit te kijken naar wat wellicht nog gaat komen. Daarnaast stonden we uitgebreid stil bij het thema godsdienstvrijheid.

Op 23 mei 2002 werd Boris van der Ham geïnstalleerd in de Tweede Kamer. Sinds die tijd is er veel veranderd in het politieke landschap. Van der Ham vindt het een groot dieptepunt dat er mensen rondlopen die beveiligd moeten worden. *“Ik ben het inhoudelijk niet eens met Geert Wilders, maar het feit dat hij om zijn mening niet vrij kan rondlopen, vind ik een aanhoudend dieptepunt.”* Wanneer we vragen naar de politieke hoogtepunten uit de afgelopen tien jaar, is het referendum van de Europese

grondwet in 2005, een belangrijk hoogtepunt. *“Toen ik in 2005 in het stembokje stond en wist dat het referendum er onder andere is gekomen op mijn voorstel dan is dat wel bijzonder.”*

In de afgelopen tien jaar heeft Van der Ham geprobeerd zijn visie te geven op wat vrijheid is en de daarbij behorende verantwoordelijkheid. *“Misschien denken sommige liberalen dat begrippen als normen en waarden besmette begrippen zijn*

geworden, alsof je wilt betuttelen, maar zo denk ik er niet over”, aldus Van der Ham. Vrijheid heeft ook een verantwoordelijkheid naar anderen toe. Vrijheid is dus niet onbegrensd. Voor Van der Ham is het van belang dat hierin evenwicht is. Dit brengt wel dilemma's met zich mee stelt Van der Ham. Over dit onderwerp – de Vrije Moraal- heeft hij onlangs ook een boek geschreven.

Wanneer het specifiek over de vrijheid van onderwijs gaat, is dat voor Van der Ham in essentie dat er burgers de vrijheid hebben om zelf scholen te stichten binnen de wettelijke kaders. *“Het feit dat je zelf een school mag stichten vind ik eigenlijk een mooi gegeven. Er zijn mensen die er anders over denken, maar ik vind het eigenlijk echt liberaal.”* Dat neemt niet weg dat hij kritiek heeft op de manier waarop het bijzonder onderwijs is geregeld. Bijzondere scholen hoeven bijvoorbeeld minder openbaarheid te geven over hun financiën. *“Daar moet je gewoon open over zijn, want dat is belastinggeld’.* Ook vindt hij dat inhoud van het onderwijs op orde moet zijn. **Het bijzonder onderwijs mag weliswaar de eigen religieuze opvattingen uitdragen,** maar Van der Ham vindt dat je jongeren via die weg geen informatie mag onthouden.

Wanneer het gaat om docenten merkt Van der Ham op dat ook zij het recht hebben om af te wijken van de opvattingen van de school. Dat mag geen reden voor ontslag zijn. *“Iedereen moet beschermt worden in zijn keuzes”.* Op de vraag of bijvoorbeeld homoseksuele leraren dan niet haaks

*Vrijheid heeft ook
een verantwoor-
delijkheid naar
anderen toe*

staan op de vrijheid van de scholen is het antwoord van Van der Ham: *“Verschillen komen overal in het dagelijks leven voor. Ook binnen orthodox gelovige groepen. Respecteer elkaars visie, maar dring hem niet op.”* Hij stelt dat godsdienstvrijheid een individueel recht is. Op het moment dat iemand wel orthodox gelovig is, en dat niet in de weg vindt staan bij het hebben van een relatie met iemand van het gelijke geslacht, dan kan je het zelfs zijn 'godsdienstvrijheid' noemen om dat te vinden. Respect voor de grondslag van de school mag gevraagd worden, maar men mag niet dwingen om dat zelf voor 100% in de praktijk te brengen.

Godsdienstvrijheid, vrijheid van meningsuiting, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, vrijheid van onderwijs en de gelijke behandeling zijn gelijk aan elkaar en even belangrijk. Soms botsen deze vrijheden met elkaar, aldus Van der Ham. Als oplossing hiervoor, om dit alles in goede banen te leiden, noemt Van der Ham respect. *“Accepteren dat er verschillen zijn, leven en laten leven.”* De positie van de overheid hierin is dat zij moet kiezen voor het individuele recht. Als overheid kun je het respect niet afdwingen. De overheid zal hiervoor faciliteiten moeten scheppen. Wil Van der Ham hiermee zeggen dat de individuele vrijheid boven de godsdienst-

godsdienstvrijheid een individueel recht is

vrijheid staat? *“Nee, het valt samen. Godsdienstvrijheid is zelf een individuele vrijheid. Als individu heb je het recht om af te wijken van bestaande opvattingen en daar mag ook uiting aan gegeven worden..”*

Onlangs heeft Van der Ham een initiatiefwetsvoorstel geschreven voor meer vrijheid van onderwijs. De essentie van dit initiatiefwetsvoorstel is om meer vrijheid te hebben om bijzondere scholen op te richten die niet per se uitgaan van een geloofsrichting maar bijvoorbeeld van een lesmethode. Hierin pleit Van der Ham onder andere

dat nieuwe scholen in nieuwbouwwijken eerst vijf jaar een openbare grondslag moeten hebben. Als reden hiervoor geeft hij dat in nieuwe woonwijken door bestaande schoolbesturen (vaak bijzonder) vaak een school wordt opgericht zonder naar de behoeften van de mensen in de nieuwe woonwijk te kijken. Op dit moment mogen enkel ‘erkende richtingen’ een school stichten. Voor Van der Ham moet een pedagogische of onderwijskundige richting c.q. opvatting voldoende reden zijn om een school te kunnen stichten. Volgens Van der Ham is dit geen beperking van de vrijheid van onderwijs, maar juist een verruiming.

Is dit een dolksteek voor bijzondere scholen op religieuze grondslag? Nee, betoogt Van der Ham. Deze blijven bestaan. Wanneer het gaat om transparantie en openheid dienen ook bijzondere scholen hieraan te voldoen.

Een ding staat vast, wanneer het gaat om onderwijs, zullen we nog vaak van Boris van der Ham horen. Op sommige punten kunnen Perspectief en de ChristenUnie zich vinden in de voorstellen van Van der Ham, bijvoorbeeld bij het hoger onderwijs en het passend onderwijs. Maar wanneer het gaat om de vrijheid zullen er altijd verschillen blijven bestaan. Van der Ham: *“We zijn voor bijzonder onderwijs, wel zullen er botsingen zijn over juiste evenwicht. Maar daar zijn we politieke partijen voor.”*

**Femke van de Kolk &
Rianne van der Ham**
werkgroep OCW

PerspeX

wordt uitgegeven door:

Perspectief, ChristenUnie-jongeren

HOOFDREDACTIE

Frits Tromp

EINDREDACTIE

Janette van Kalkerem

REDACTIELEDEN

William Poutsma
Jan Hendrik van Slightenhorst
Marjolein Koster
Sander van 't Foort

FOTOGRAAF

Timo Visser

DESIGN / OPMAAK

Job Poutsma

REDACTIEADRES

PerspeX
Postbus 439
3800 AK Amersfoort
perspex@perspectief.nu

colofon

Ach, je bent zelf een achterflaptekst!

Als je een boek wilt aanschaffen, lees je eerst de achterflap, waarop vaak een samenvatting staat – zonder uiteraard de clou. Of lovende quotes uit recensies van de meest vooraanstaande kranten en tijdschriften. Zo niet op de Bijbel. Een bijbel heeft vaak een aardkleuren kaft met een enkele summiere artistieke elementen waaraan je kunt zien om welke vertaling het gaat. Maar hoe zie je dan aan de buitenkant waar het over gaat?

Het antwoord: aan onszelf. Wij zijn de achterflaptekst, ons leven, ons doen en laten. Als je de tekst achterop schrijft, moet je wel weten wat de inhoud behelst, en daar ook een mening over hebben. En als je in je leven echt reclame maakt voor Jezus dan zullen die goede daden fungeren als positieve recensiequotes achterop de Bijbel.

In de praktijk is je bijbel niet een heilig boek waarin geen aantekeningen gemaakt of droedels getekend mogen worden. Gelukkig maar: je hebt bijbels waarin aan weerszijden van de tekst ruimte is uitgespaard om mee te schrijven. En je hebt de JongerenBijbel, met ook nog eens een fleurige kaft die je zelf mag kiezen of ontwerpen.

Hoe je leven reclame te laten zijn voor God? Door naar zijn zoon Jezus te kijken, naar hoe die zijn Bergrede – te vinden in het Evangelie naar de beschrijving van Matteüs en Lucas – opbouwde: eerst de zaligsprekingen waarin hij

de zwakkeren eert, daarna de weesspreuken waarin hij de kwaaddoeners oproept goed te doen en tenslotte komt hij met praktische leefregels.

Zo mogen we als jongeren ook de politieke arena induiken: niet in de verdediging schieten, maar overtuigen met liefde, met duidelijkheid, met handreikingen. Maar over de volgorde valt misschien nog te onderhandelen... in en buiten de werkgroep, de fractie, het kabinet, het Catshuis. Brede grijns.

Op naar
12 september:
Politiek met een
christelijk geluid?
**Stem
ChristenUnie**

William Poutsma

nieuw **LID**

Benno Elderkamp

22 jaar
Rotterdam

**European Studies /
Politologie**

*Bedachtzaam, logisch,
eerlijk*

"Elke partij heeft goede en slechte ideeën, maar ik ben christelijk en daarom wil ik de ChristenUnie steunen."

"Als ik het christelijk geloof uitleg, doe ik dat vanuit het perspectief van een niet-christen. Zo is het ook in de politiek, argumenten uit de Bijbel zijn voor anderen niet van belang."

"Nederland heeft een gebrek aan sterke leiders."

"Praktisch gezien zou een Amerikaans systeem beter werken. Het blijkt dat het vormen van een coalitie onmogelijk is."